

Ääneen lukeminen yhdistää

Kun Mia oli pieni, päivän paras hetki oli, kun Liisa-äiti luki ääneen. Nyt osat ovat vaihtuneet: tytär lukee äidilleen ääneen videopuheluissa toiselta puolen maapalloa.

– Kun on mielenkiintoinen kirja kesken, niin sitä oikein odottaa toisen soittoa, sanoo espoolainen **Liisa Halonen**, 87.

Hän on tottunut nuorimmaisensa, Kanadassa asuvan **Mia Halosen** kanssa videopuheluihin ainakin kolme kertaa viikossa. Yleensä kuulumisten vaihdon jälkeen Mia arvuuttelee, mille sivulle on viimeksi jääty ja sen jälkeen lukee parikymmentä sivua ääneen. Heikentyneestä näöstään huolimatta Liisa lukee itsekin kymmeniä kirjoja vuodessa, mutta ääneen lukeminen tekee kirjasta yhteisen kokemuksen.

Monta vuotta silloinen sinkku Mia, 55, asui samassa taloyhtiössä kuin leskeksi jäänyt äitinsä ja tassutteli sukukasillaan Liisan asunnolle päivittäin. Hyvät kirjat kulkivat matkassa mukana asunnosta toiseen ja jossain vaiheessa pitkään radiotoimittajan töitä tehnyt Mia alkoi lukea äidilleen ääneen.

Ne rakkaimmat yhteiset kirjat

Yksi ensimmäisistä kaksikon ääneen luetuista kirjoista oli Margaret Mitchelin *Tuulen viemää*. Edellisen kerran Liisa oli lukenut sen 14-vuotiaana, teuvalaisen vinttikamarin hämyssä 40-luvun lopulla. Silloin kirja tuntui jännittävältä ja tuitupäisen Scarlett O'Haran tahdonvoima teki vaikutuksen. Nyt, kun elämäkokemusta oli kertynyt melkein 70 vuotta lisää, oli näkökulma kirjaan muuttunut. Mustien orjien asema ja sisällissodan kuvaus järkyttivät.

Kaikkein rakkaimpia yhteisiä lukukokemuksia kummallekin ovat olleet Väinö Linnan kirjat. Varsinkin *Täällä Pohjantähden alla* on saanut äidin ja tyttären liikuttamaan. Suomalaisten historia 1800-luvulta sodanjälkeiseen aikaan on kirjoissa kerrottu elävästi Koskelan perheen ja hämäläisen kyläyhteisön kautta. Lisäksi Mian mielestä Linnan tekstiä on myös helppo lukea ääneen.

– Linnan kieli on ilmeikästä ja henkilöiden persoonallisuus tulee hyvin esiin puheenparressa, kertoo Mia.

Kiintoisa kirja herättää keskusteluja

Usein kirjat myös kirvoittavat keskusteluja omasta elämästä. Niin kävi esimerkiksi kun luettiin Satu Vasantolan Etelä-Pohjanmaalle sijoittuvaa *En palaa takaisin koskaan, luulen* tai Elina Hirvosen pakolaisuudesta kertovaa kirjaa *Punainen myrsky*.

– Suomi ja koko maailma on muuttanut äidin ja minunkin elämäni aikana niin paljon, että sitä on vaikea käsittää. Kirjallisuus on yhteistä muistiamme, Mia miettii.

Muutenkin suomalainen kirjallisuus on äidin ja tyttären mieleen.

– Ulkomaisissa kirjoissa on niin outoja nimiä. On kotoisampaa, kun kirja kertoo Suomesta ja paikanimetkin on tuttuja, Liisa toteaa.

Näin on esimerkiksi Minna Lindgrenin *Ehtoolehto-sarjassa* tai Enni Mustosen kirjoissa. Liisan ikisuosikkeja ovat Laila Hirvisaari, Heikki Hietamies ja Liisan entinen kansakoulunopettaja Iris Kähäri.

Muita yhteisiä kotimaisia suosikkikirjailijoita ovat Tommi Kinnunen, Kjell Westö ja Ilkka Remes, jonka pelottavan todentuntuista kirjoja jännitetään yhdessä. Halosen tyttöjen huumorintajuun taas osuu Miika Nousiaisen, Mikko-Pekka Heikkisen, Tuomas Kyrön ja Roope Lipastin kirjat.

Uudet lukurutiinit

Neljä vuotta sitten elämä muuttui: Mia meni naimisiin kanadalaisen **Tim Poustien** kanssa ja muutti Vancouverinsaarelle, 10 tunnin aikaeron päähän. Ennen muuttoa Liisalle kuitenkin hankittiin älypuhelin. Niinpä pitkää välimatkasta huolimatta lukuhetkiä voitiin jatkaa videopuheluissa.

Joskus välimatka tuntuu unohtuvan. Mia kertoo esimerkin.

– Eräänä iltana äiti selaili vihkoaan, johon kirjoittaa muistiin kaikki luetut kirjansa. Yhtäkkiä äiti nosti katseensa ja kysyi, minne oikein menin. ”Äiti, olen täällä Kanadassa!” minä vastasin puhelimesta. Ja kyllä itekin joskus muistelen olleeni jonkun kanssa kahvilla, vaikka todellisuudessa olen juonut kahvia kotona Kanadassa ja ystävä Suomessa. Jos ei oikeasti tavata, niin videopuhelut ovat toiseksi paras vaihtoehto, kertoo Mia.

Liisa ja Mia kannustavat muitakin lukemaan ääneen.

– Kuka tahansa lukutaitoinen voi tuoda paljon iloa toisille. Tänä vuonna ei ehkä voi viettää joulua yhdessä, mutta puhelimestakin voi lukea ja luoda yhteisiä muistoja.

Mia Halonen

